

Casos de malaltia per virus chikungunya, dengue i Zika a Catalunya

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública

17.10.2019

El període de vigilància de casos de dengue i chikungunya establert al ***Protocol per a la vigilància i el control de les arbovirosi importades transmeses per mosquits a Catalunya*** va segons inici i finalització d'activitat vectorial. El període d'activitat vectorial s'inicia l'1 de juny, 2019

Coordinació:

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. ASPCAT.

Autoria:

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. ASPCAT.

Alguns drets reservats

© 2019, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la **pàgina web de Creative Commons**

Edita:

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. ASPCAT.

1a Edició:

Barcelona, agost de 2019

Assessorament lingüístic:

Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut

URL:

Canal Salut

1 Resum dels casos de malaltia pel virus del chikungunya des d'1 de juny. Total de casos confirmats: 6

Des d'1 de juny de 2019 s'ha confirmat 6 casos de malaltia per virus del chikungunya i des de gener el total de casos confirmats és **10**. Tots són casos importats, amb antecedent d'haver estat a l'Amèrica del Sud i Carib (Brasil- Cuba) i Sud Est Asiàtic (Tailàndia), zones on la transmissió del virus és activa i d'haver estat picats per mosquits durant la seva estada.

El virus del chikungunya (CHK) provoca febre i dolors articulars intensos (especialment als canells i turmells), que poden arribar a ser molt molestos. La simptomatologia pot durar varies setmanes, tot i que l'artritis pot durar més temps. Rarament produeix la mort del pacient i les defuncions, quan es donen, afecten majoritàriament gent gran amb malalties de base.

- Es transmet per la picada de mosquits del gènere *Aedes*. La transmissió directa entre persones no està demostrada.
- L'ASPCAT informa del risc de contagi de la infecció per virus del chikungunya a persones que viatgin a zones epidèmiques del virus. Zones de risc inclouen diversos països del Carib i de Sud Amèrica i Amèrica Central, països del sud-est asiàtic i de l'Àfrica equatorial.
- Les principals mesures de prevenció per a les picades de mosquits en general i del tipus *Aedes* en particular són: eliminar els llocs on aquests insectes es reproduïxen: dipòsits d'aigua (naturals i artificials), aplicar repel·lents en la pell i utilitzar peces de roba de colors clars, que cobreixin la major part de la superfície del cos.
- L'ASPCAT manté els controls d'alerta i vigilància de la possible importació de més casos.

Durant el 2019, Brasil és el país que més casos ha reportat (38.000 casos confirmats incloses 15 defuncions); les zones més afectades són Rio de Janeiro, Pará i Minas Gerais.

A Europa, no s'han registrat casos autòctons durant l'any 2019. Els 4 casos informats amb anterioritat en turistes islandesos que havien estat a Alacant durant el possible període d'infecció, han estat declarats falsos positius.

Durant el període d'activitat vectorial cal declarar les sospites als serveis de vigilància epidemiològica territorials (veure annex).

Enllaços d'interès:

- Chikungunya (Canal Salut)
- Distribució dels països o àrees de risc per a la transmissió de Chikungunya (Centres de control i prevenció de malalties, CDC)

2 Resum dels casos de malaltia pel virus del dengue des d'1 de juny. Total de casos confirmats: 73

Des de l'1 de juny de 2019 s'han confirmat 73 casos (65 dels quals virèmics) i des d'1 de gener 106 casos de malaltia produïda per virus del dengue importats, amb antecedent d'haver estat a zones on la transmissió del virus és activa (veure figura 2) i d'haver estat picats per mosquits durant la seva estada.

La malaltia per virus del dengue té tres formes clíniques de presentació: febre del dengue, dengue greu i síndrome de xoc per dengue. La febre del dengue és de començament abrupte, cefalea intensa en forma de dolor retroorbital, miàlgies, artràlgies, nàusees i vòmits, anorèxia i exantema maculopapular. Durant la fase febril poden aparèixer fenòmens hemorràgics lleus. El dengue greu es presenta amb febre elevada, trombocitopènia, manifestacions hemorràgiques, hepatomegàlia, trastorns circulatoris. Es transmet per la picada de mosquits del gènere *Aedes*. La transmissió directa entre persones no està demostrada.

- L'ASPCAT informa del risc de contagi de la infecció pel virus del dengue a persones que viatgin a zones epidèmiques del virus. Les zones de risc inclou diversos països de Sud Amèrica i Central, sud-est asiàtic i de l'Àfrica equatorial.
- Les principals mesures de prevenció per a les picades de mosquits en general i del tipus *Aedes* en particular són: eliminar els llocs on aquests insectes es reproduïxen: dipòsits d'aigua (naturals i artificials), aplicar repel·lents en la pell i utilitzar peces de roba de colors clars, que cobreixin la major part de la superfície del cos.
- L'ASPCAT manté els controls d'alerta i vigilància de la possible importació de més casos

A Europa no s'han detectat casos autòctons durant l'actual període d'activitat vectorial.

Durant el període d'activitat vectorial cal declarar les sospites als serveis de vigilància epidemiològica (veure annex).

Enllaços d'interès:

- **Dengue** (Canal Salut)
- **Distribució dels països o àrees de risc per a la transmissió de dengue** (Organització Mundial de la Salut)
- **Distribució mosquits *Aedes* a Europa** (Centre Europeu de Prevenció i Control de Malalties, ECDC)

3 Resum dels casos de malaltia per febre vírica del Zika des d'1 de juny. Total de casos confirmats: 3

Des de l'1 de juny de 2019 s'han notificat 3 casos confirmats importats de febre vírica pel virus del Zika residents a Catalunya. Des de gener s'han registrat 4 casos probables.

El virus del Zika provoca un quadre lleu amb febre moderada, exantema que s'estén des de la cara a la resta del cos, artritis o artràlgia passatgera (principalment articulacions petites de mans i peus), conjuntivitis i símptomes inespecífics com ara miàlgia, cansament i mal de cap. Es transmet principalment per la picada de mosquits del gènere *Aedes*.

Els casos acostumen a resoldre's sense complicacions greus. Les infeccions asimptomàtiques són freqüents i s'estima que només 1 de cada 4 infectats desenvolupa clínica. Fins l'any 2007, només s'havien descrit casos esporàdics en alguns països d'Àfrica i Àsia. No obstant, en l'última dècada s'ha expandit a nous territoris donant lloc a brots epidèmics en diverses illes del Pacífic. Durant el 2015 s'ha detectat transmissió autòctona del virus en diversos països d'Amèrica Llatina que s'associa a un increment en el nombre d'alteracions neurològiques en nadons.

L'ASPCAT informa del risc de contagi de la infecció per virus del Zika a persones que viatgin a zones epidèmiques del virus. Zones de risc inclouen diversos països del Carib i de Sud Amèrica i Amèrica Central, així com algunes zones de Polinèsia i de l'Àfrica equatorial. És d'especial importància informar a les dones embarassades que tinguin previst viatjar a zones endèmiques del risc existent i és recomanable que, en la mesura que sigui possible, posposin el viatge fins al final de l'embaràs. Si han viatjat, haurien d'esmentar el seu viatge en les revisions prenatales per ser avaluades adequadament.

Les principals mesures de prevenció per a les picades de mosquits en general i del tipus *Aedes* en particular són: eliminar els llocs on aquests insectes es reproduïxen: dipòsits d'aigua (naturals i artificials), aplicar repel·lents en la pell i utilitzar peces de roba de colors clars, que cobreixin la major part de la superfície del cos. L'ASPCAT manté els controls d'alerta i vigilància de la possible importació de casos.

A Espanya, des que l'any 2015 va començar l'epidèmia al continent americà, s'han notificat més de 500 casos de malaltia pel virus del Zika, dels quals un 65% són confirmats i la resta probables.

Durant el període d'activitat vectorial cal declarar les sospites als serveis de vigilància epidemiològica (veure annex)

Enllaços d'interès:

Zika (Canal Salut)

Països amb transmissió autòctona de virus del Zika (Centres de control i prevenció de malalties, CDC)

4 Annex

SERVEIS DE VIGILÀNCIA EPIDEMIOLÒGICA I RESPOSTA A EMERGÈNCIES DE SALUT PÚBLICA TERRITORIALS I SERVEI D'URGÈNCIES DE VIGILÀNCIA EPIDEMIOLÒGICA DE CATALUNYA (SUVEC)

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública

Edifici Salvany.
C. Roc Boronat, 81-95
08005 Barcelona
Telèfon: 935 513 693 / 935 513 674

Servei d'Urgències de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (SUVEC)

Telèfon: 627 480 828

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública al Barcelonès Nord i Maresme

(Badalona, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet, el Maresme)

Edifici Salvany
C. Roc Boronat, 81-95
08005 Barcelona
Telèfon: 935 513 900 (centraleta)
A/e: uve.bnm@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública a Barcelona Sud

(Alt Penedès, Garraf, Baix Llobregat, Barcelonès Sud–l'Hospitalet de Llobregat)

Hospital Universitari de Bellvitge
C. Feixa Llarga, s/n
Antiga Escola d'Infermeria, 3a
08907 L'Hospitalet de Llobregat
Telèfon: 932 607 500 (centraleta)
A/e: barcelonasud@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública al Vallès Occidental i Vallès Oriental

(Vallès Occidental i Vallès Oriental)

Ctra. de Vallvidrera, 38
08173 Sant Cugat del Vallès
Telèfon: 936 246 432
A/e: epi.valles@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública a la Catalunya Central

(Anoia, Bages, Berguedà, Osona i Solsonès)

C. Muralla del Carme, 7, 5a.
08241 Manresa

Telèfon: 938 753 381 (centraleta)
A/e: uvercc@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública a Girona

(Alt Empordà, Alt Maresme-Selva Marítima, Baix Empordà, Garrotxa, Gironès, Pla de l'Estany, Ripollès, Selva Interior)

Edifici de la Generalitat
Pl. Pompeu Fabra, 1
17002 Girona
Telèfon: 872 975 666 (centraleta)
A/e: epidemiologia.girona@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública a Lleida i Alt Pirineu i Aran

(Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià, Urgell, Alt Urgell, Alta Ribagorça, Cerdanya, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Vall d'Aran)

C. Alcalde Rovira Roure, 2
25006 Lleida
Telèfon: 973 701 600 (centraleta)
A/e: epidemiologia.lleida@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública al Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre

(Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat, Tarragonès, Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta)

Av. Maria Cristina, 54
43002 Tarragona
Telèfon: 977 224 151 (centraleta)
A/e: epidemiologia.tarragona@gencat.cat

Unitat de Vigilància Epidemiològica de la Regió Sanitària Terres de l'Ebre

Pl. Gerard Vergés, 1
43500 Tortosa
Telèfon: 977 495 512
A/e: epidemiologia.ebre@gencat.cat

Agència de Salut Pública de Barcelona

(Barcelona ciutat)

Servei d'Epidemiologia
Pl. Lesseps, 1
08023 Barcelona
Telèfon: 932 384 545 (centraleta)
A/e: mdo@aspb.cat